

Göres / sonetler çemeni

Category: Kitapcy, Poemalar, Sözler, Ýatlamalar

написано kitapcy | 23 января, 2025

Göres / sonetler çemeni GÖREŞ

1.

Ýyldyzyň kalbynda ýanýar gyzyly ot,
Ýüregimize çoýup ýyly mährini.
Ynsan ogly mundan gidip bilenok,
Siňdirmekçi aýa-ýyla mährini.

Gussa batyp, ülpüldemän şemala,
Güller ýatyr sowuk daşy gujaklap,
Ene Ýer eňreýär bu ýowuz hala,
Gözler gözýaşyny bilenok saklap.

Diller dymýar, şol sözläp dur göwünler,
Kalbymy gaplapdyr dymyşlyk-seza.
Köňüllerde dogýar şol gara günler
Bu örän bagtlylyk hem agyr jeza.

Şol baky alawda jemlenen ýaly,
Geçen-geljek nesilleriň ykbaly.

2.

Geçen-geljek nesilleriň ykbaly,
Lowlap dur, ýagtyldyp gözel geljegi.
Watan mähri siňen olaň ykrary,
Aýan ýene bagrymyzy diljegi.

Kareliýa jeňnelinde gezdim men,
Söweş edýän esgerlere duş geldim.
Olar ýanýan güller bolup gögeren,
Yranyp baş atdy, salamyn aldym.

Ýaşyl meýdanlarda çekdim azary,

Bu topragyň aýagyna ýykylyp.
Örboýuna galyp bakylyk ýaly,
Aýdymyny aýdýar Şaly Kekilow.

Töweregi duman, elde awtomat...
Ol ýyllar müdimi serden gidenok.

3.

Ol ýyllar müdimi serden gidenok,
Gursagmyz gujaklap galypdyr baky.
Gerçeklere bolan mähir ýitenok,
Meňzimize siňen ýüregmizdäki.

Ýigrimi ikinji iýun, kyrk birinji ýyl,
Iňrik çöken ýaly garaldy asman.
Gyzgyn gan damarym – ähli ulus-il,
Gelejege bakdy geçmişe bakman,

Dagdan şaglap inen däli sil deýin,
Ýürege ýaň saldy täsin bir mukam.
Şol mukamy hemdem edip ýolboýun,
Esgerler gidip dur hol öňe bakan.

Erkinlige sary gidýärin häli,
Dünýäden umydyň gitmeýşi ýaly.

4.

Dünýäden umydyň gitmeýşi ýaly,
Ýürekleriň sesi bardyr gursakda.
Göreşýäs, syrylar asmanyň şaly,
Asman kimin yhlas bolan pursatda.

Öňe gidip barýan, bary ýadymda,
Oba, wokzal, hemem nem basan gözler.
Meniň söweş edýän bu meýdanymda,
Ruhuma ruh goşýar şol solgun ýüzler.

Ädimlerimiz döwrüň heňin çalyp dur,

Ajaýyp mukama gaplanan serler.
Ýatlamalar ýaly yzda galyp dur,
Ýüregimiziň ganyn siňdiren ýerler.

Ähli hesretlere ýürekler çydap,
Wepa täç deý beýik bolupdy juda.

5.

Wepa täç deý beýik bolupdy juda,
Müdimi besläpdik ýüreklerimizde.
Bu dünýä durşuna şatlyk hem pida,
Şatlygy göterdik göreçlerimizde.

Günler dynman kürekläpdi ömrümüz,
Günleri ugratdyk elwan şapakly.
Yhlasly garaşdyk nurly güne biz,
Ol dogmaga diňe biz üçin hakly.

Ol sarsmaz galamyz – Watanmyz erkin,
Ýürekler bu sözden baky güýç aldy.
Çünki sap wyždanyň öňünde her kim,
Açyk daňdan ýaly saplanyp galdy.

Munda müdimilik nur saçyp her ýan,
Ynamym bir-bire belentdi örän.

6.

Ynamym bir-bire belentdi örän,
Joşup örboýuna galan serlerde,
Yhlasyň derdinden göwünler eräp,
Galdy ýyly mährim siňen ýerlerde.

Seretmedim özgelere dikanlap,
Gözlerimi ýaşlap gujakladym men.
Ejizlik esgere müdimilik ýat,
Ýöne bu gursagym doly şatlykdan.

Aslynda şatlykdyr ynsanyň özi,

Muny bu ýollarda duýýarsyň ertir,
Şu günki ýitiren dostlarym azmy...
Gyzgyn güllelerde ömürler ýatyr...

Biz çekenem bolsak umman deý pida,
Beýik ruhdan hiç wagt düşmändig jyda.

7.

Beýik ruhdan hiç wagt düşmändig jyda,
Dostar üçin dünýämize gül ekdik.
Diňe özümüzden gözledik pena,
Özümizen ýolumyzy ýagty etdik.

Söýdük şol günleri durkumyz bilen
Alnymyz açylar, duman syrylyp.
Ýyllar diňe biziň üçin dogulan,
Öňünde dyz epdik, ýüzlere sylyp.

Ýürekde göterdik ene Watany,
Damarda ganymyz batly ýöredi.
Barýan gijämiziň alynky daňy,
Ertämiziň bagtt bolup döredi.

Göreş gerdenlerde belentdi örän,
Ol ýyllar daglaryň gerşinde dörän.

8.

Ol ýyllar daglaryň gerşinde dörän,
Ýerdäki ýazlaryň döreyşi ýaly.
Meýdanlaryň üstün ak garlar bürän,
Barýan ýeňşiň al şapagyna sary.

Seň öňe gitmegiň şeýle bir kyndyr,
Gazaply söweşler misli bir gaýa,
Hany, nirede ol Aleksandr,
Hany, nirede ol mähriban Zoýa?!

«Men alysa garap asyldym dardan,

Ýürekden geçirdi faşist «ştigin».
Şeýdip, aýra düşüp Watan, dost-ýardan,
Men ölüp, Watany gorap ýatyryn».

Esgerleri guçýan bolsa-da düzler,
Ölüm diýen zady görmändi gözler.

9.

Ölüm diýen zady görmändi gözler,
Gursagmyz gussadan dolanam bolsa.
Mydama göwnaçyk bolarmyş ýazlar,
Gyşdan garalyklar galanam bolsa,

Men öňe barýaryn gözlerim yzda,
Söwer gyz seredýär gözlerin ýaşlap.
Men öňe barýaryn gözlerim öňde,
Dogar ýeňşiň al şapagy lowurdap.

Sary ýaýdan sypan peýkam mysaly,
Görüp men alnynda ýaryň jemalyn.
Faşistiň şol gara gursagna sary,
Uçup barýan gülle bolmaga taýyn.

Dünýäniň saglygna göterdim bada,
Geljegimiz aýdyň hemem ol sada.

10.

Geljegimiz aýdyň hemem ol sada,
Front. Asman ýaly agarýan ýollar.
Men başgalar üçin baky dünýäde,
Başgalaram meniň üçin ýaşaýar.

Şonuň üçin ýagtyldyp dur giň jahan,
Şonuň üçin aýlanyp dur bu zemin.
Biz mundan gitmeris, bolarys hökman,
Tylla meýdanlaryň duruşy kimin.

Atymyzy alyslara çapýarys,

Düşüp tämizligiň täsin yşgyna.
Mähir bolup teşneleri ýakýarys,
Şeýdibem, öwrülýäs döwrüň keşbine

Şöhlesini saçýar gözýaşly gözler,
Säher ýaly söýgä düşüpdi ýüzler.

11.

Säher ýaly söýgä düşüpdi ýüzler,
Akar suw mysaly bagtlydyk örän.
Arşa göterilen bürgüt deý sözler,
Faşist gursagynda ok bolup dörän.

Ýeňiş günü gujak kimin gerildim,
Ene ýere siňdim kümüş gözlerden.
Meýdanlarda bugdaý bolup oruldym,
Ýañlandym men Jeýhun ýaly sazlarda.

Özüniň gussaly aýdymyn soňlan,
Göreçdäki ýodalardan ýöredim,
Meniň asyl durkum keşbinde jemlän,
Gyz ýüzüne ogryn-ogrın garadym.

Şol ýyllary söýüp düşüpdim oda,
Bizi ýeňjek güýç ýok eken dünýäde.

12.

Bizi ýeňjek güýç ýok eken dünýäde,
Söýgini hiç wagt ýeňip bolmaýar.
Sile böwet bolan säwlikden käte,
Adam birden belentlige galmaýar.

Gije diýmän, gündiz diýmän hars urup,
Gözlemäliň hazynany-altyny.
Yhlasly goralyň il-ulus bolup,
Nesilleriň şatlygyny-bagtyny.

Jahanda şer işler juda kän häli,

Olar ýüregimde baş bolup dömyär.
Göwünlere getireliň ak ýazy,
Aý-günüň dogjagy aýdyň görünyär.

Şatlykda bolary üçin Ýerimiz,
Göreşeliň, dik tutup biz serimiz.

13.

Göreşeliň, dik tutup biz serimiz,
Başy belent ala daglara meňzäp.
Ene ýere siňsin gyzgyn derimiz,
Damarda ganymyz goý, ursun dyňzap.

Tomus ýaly mähir bilen guçaýyn,
Bu baky asmany asyl topragy.
Gyzygyn ýüregimi orta goýaýyn,
Bolaýyn baglaryň tylla ýapragy.

Men bahar açylan bägül mysaly,
Ýagaýyn gyslarda ýyly gar bolup.
Gözlerim elýetmez alyslaň zary,
Hem galaýyn bakylyga ýar bolup.

Gezeliň elmydam saçyp derimiz,
Manyly bolar deý ömürlerimiz.

14.

Manyly bolar deý ömürlerimiz,
Göreşipdik, göreşmeli biz häli.
Goý, rahat aýlansyn Ene ýerimiz,
Synmaz ganat baglap laçyn mysaly.

Meň ýüregim şeýle zady küýseyär:
Bu dünýäniň ähli gaýgy-gamyny
Diňe bir özümde saklasam diýýär,
Düşürmezlik üçin özgä demini.

Yhlas bagtly edýär eken ykbaly –

Kalbymdaky pyntyk ýaran arzuwlar.
Wah, niçikkä özgeleriň ahwaly,
Gör, bu sowal ýitse neneň gowy bor?!

Şol sowaldan sowlup geçip bolanok –
Ýyldyzyň kalbynda ýanýar gyzyň ot.

Magistral

Ýyldyzyň kalbynda ýanýar gyzyň ot,
Geçen-geljek nesilleriň ykbaly.
Ol ýyllar müdimi serden gidenok,
Dünýäden umydyň gitmeýşi ýaly.

Ynamam bir-bire belentdi örän.
Wepa täç deý belent bolupdy juda.
Bagtdan hiç wagtda düşmändik jyda,
Ol ýyllar daglaryň gerşinde dörän.

Ölüm diýen zady görmändi gözler,
Geljegimiz aýdyň hemem ol sada.
Säher ýaly söýgä düşüpdi ýüzler,
Bizi ýeňjek güýç ýok eken dünýäde.

Göreşeliň dik tutup biz serimiz,
Manyky bolar deý ömürlerimiz.

Eziz YKBAL. Poemalar